

TIBULLI ELEGIAE LIBER I, 5

Asper eram et bene discidium me ferre loquebar, At mihi nunc longe gloria fortis abest.		Saepe aliam tenui, sed iam cum gaudia adirem, Admonuit dominae deseruitque Venus.	40
Namque agor ut per plana citus sola verberare turben, Quem celer adsueta versat ab arte puer.		Tunc me discedens devotum femina dixit Et pudet et narrat scire nefanda meam.	
Ure ferum et torque, libeat ne dicere quicquam	5	Non facit hoc verbis, facie tenerisque lacertis Devovet et flavis nostra puella comis.	
Magnificum post haec: horrida verba doma.		Talis ad Haemonium Nereis Pelea quondam	45
Parce tamen, per te furtivi foedera lecti, Per venerem quaeso compositumque caput.		Vecta est frenato caerulea pisce Thetis.	
Ille ego, cum tristi morbo defessa iaceres, Te dicor votis eripuisse meis,	10	Haec nocuere mihi, quod adest huic dives amator; Venit in exitium callida lena meum.	
Ipseque te circum lustravi sulphure puro, Carminum cum magico praecinisset anus;		Sanguineas edat illa dapes atque ore cruento Tristia cum multo pocula felle bibat;	50
Ipse procuravi, ne possent saeva nocere Somnia, ter sancta deveneranda mola;		Hanc volitent animae circum sua fata querentes Semper et e tectis strix violenta canat;	
Ipse ego velatus filo tunicisque solutis	15	Ipsa fame stimulante furens herbasque sepulcris Quaerat et a saevis ossa relicta lupis,	
Vota novem Triviae nocte silente dedi.		Curat et inguinibus nudis ululetque per urbes,	55
Omnia persolvi: fruitur nunc alter amore, Et precibus felix utitur ille meis.		Post agat e triviis aspera turba canum.	
At mihi felicem vitam, si salva fuisses, Fingebam demens, sed renuente deo.	20	Eveniet: dat signa deus; sunt numina amanti, Saevit et iniusta lege relicta Venus.	
Rura colam, frugumque aderit mea Delia custos, Area dum messes sole calente teret,		At tu quam primum sagae praecepta rapacis Desere, nam donis vincitur omnis amor.	60
Aut mihi servabit plenis in lintribus uvas Pressaque veloci candida musta pede;		Pauper erit praesto semper, te pauper adibit Primus et in tenero fixus erit latere,	
Consuescet numerare pecus, consuescet amantis	25	Pauper in angusto fidus comes agmine turbae Subicietque manus efficietque viam,	
Garrulus in dominae ludere verna sinu.		Pauper ad occultos furtim deducet amicos	65
Illa deo sciet agricolae pro vitibus uvam, Pro segete spicas, pro grege ferre dapem.		Vinclaque de niveo detrahet ipse pede.	
Illa regat cunctos, illi sint omnia curae, At iuuet in tota me nihil esse domo.	30	Heu canimus frustra, nec verbis victa patescit Ianua, sed plena est percutienda manu.	
Huc veniet Messalla meus, cui dulcia poma Delia selectis detrahat arboribus;		At tu, qui potior nunc es, mea fata timeto: Versatur celeri Fors levis orbe rotae.	70
Et tantum venerata virum hunc sedula curet, Huic paret atque epulas ipsa ministra gerat.		Non frustra quidam iam nunc in limine perstat Sedulus ac crebro prospicit ac refugit,	
Haec mihi fingebam, quae nunc Eurusque Notusque Iactat odoratos vota per Armenios.	36	Et simulat transire domum, mox deinde recurrit, Solutus et ante ipsas excreat usque fores.	
Saepe ego temptavi curas depellere vino, At dolor in lacrimas verterat omne merum.		Nescio quid furtivus amor parat. utere quaeso,	75
		Dum licet: in liquida nat tibi linter aqua.	

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἦμουν σκληρός και ἔλεγα ὅτι ἐγὼ θα ἀντέξω τον χωρισμὸ εὐκόλα,
 ὁμῶς τῶρα μου λείπει πολὺ ἀπὸ ἐμένα αὐτὴ ἡ σκληρὴ υπερηφάνεια.
 Διότι ἐγὼ περιφέρομαι ὅπως ἡ σβούρα πάνω στα ἐπίπεδα ἐδάφη με τον ἱμάντα,
 τὴν ὁποῖαν ἓνας γρήγορος νεαρὸς κινεῖ με τὴν ἐθισμένη τεχνικὴ.

Καίγιε και βασιάνιζε το θηρίο, ἀς εἶναι ευχάριστο το γεγονός ὅτι τίποτε 5
 το ἐγωιστικὸ νὰ μὴ λέει μετὰ ἀπ' αὐτὰ ἐδῶ. Δάμασε τὰ ἀγρία λόγια.
 Ὅμως δεῖξε ἔλεος, στο ὄνομα τῆς συνθήκης του κρυφοῦ μας κρεβατιοῦ,
 στο ὄνομα του ἔρωτα σε ἐκλιπαρῶ, και στο ὄνομα του συνταχθέντος κεφαλιοῦ σου.
 Ἐγὼ ὁ ἴδιος, ὅταν ἐσὺ βρισκόσουν καταβεβλημένη ἀπὸ τὴν θλιβερὴ ἀρρώστια,
 λέγομαι ὅτι σε τράβηξα ἐσένα με τὶς δικές μου ευχές, 10
 και ἐγὼ ὁ ἴδιος σε καθάρισα ολόγυρα με καθαρὸ θειάφι,
 καθὼς μια γριά ἔλεγε ξόρκια με το μαγικὸ τῆς τραγοῦδι.
 Ἐγὼ ὁ ἴδιος φρόντισα, γιὰ νὰ μὴ μπορέσουν νὰ σε βλάψουν τὰ ἀγρία
 ὄνειρα, με σκοπὸ αὐτὰ νὰ ἀποτραποῦν με καθυγιασμένους δημητριακοὺς σπόρους,
 Ἐγὼ με σκεπασμένο το κεφάλι μου με ἓνα μάλλινο ὕφασμα, και με ἓνα λυμένο χιτῶνα 15
 ἐννέα ευχές ἔδωσα στὴν Ἐκάτη μέσα στὴν σιωπηλὴ νύχτα.
 Ἐξόφλησα τὰ πάντα. Ἄλλος τῶρα ἀπολαμβάνει τον ἔρωτά μου,
 και αὐτὸς ὄντας ευτυχῆς χρησιμοποιεῖ τὶς δικές μου προσευχές.
 Ὅμως μια ζωὴ ευτυχισμένη, ἀν ἐσὺ εἶχες γλυτώσει,
 ἐπλαθα στο νοῦ μου ἐγὼ ὁ ἀνόητος, ἀλλὰ με ἓνα θεὸ νὰ εἶναι ἀρνητικὸς. 20

«Θα καλλιερῶ τοὺς ἀγροὺς, και ἡ *Delia* μου θα παρευρίσκειται ὡς φύλακας τῶν καρπῶν,
 καθὼς το ἀλώνι θα ἀλωνίζει τον θερισμὸ με τον ἥλιο νὰ καίει,
 ἢ θα τακτοποιήσει γιὰ μένα τὰ σταφύλια μέσα στις ἐυρύχωρες λεκάνες,
 ἀλλὰ και τον γυαλιστερό μούστο πιεσμένο με το πόδι τῆς νὰ εἶναι γρήγορο.

Θα συνηθίσει νὰ μετρά το κοπάδι τῶν ζώων, θα συνηθίσει ὁ θορυβώδης 25
 οικόσιτος δούλος νὰ παίζει στο στήθος τῆς κυρίας του που τον ἀγαπᾷ.
 Αὐτὴ θα μάθει νὰ προσφέρει στον θεὸ τον ἀγρότη σταφύλια προκειμένου γιὰ τὰ ἀμπέλια,
 στάχνα προκειμένου γιὰ τον θερισμὸ, φαγητὸ προκειμένου γιὰ τὰ κοπάδια.
 Αὐτὴ ἀς τὰ διευθύνει ὅλα μαζί, ἀς βρίσκονται σ' ἐκείνην τὰ πάντα με σκοπὸ τὴν φροντίδα,
 ἀλλὰ ἀς με βοηθᾷ ἐμένα το γεγονός ὅτι δὲν θα εἶμαι τίποτε γιὰ ολόκληρο το σπίτι. 30
 Ἐδῶ θα ἐρθεῖ ὁ δικός μου Μεσσάλλας, γιὰ τον ὁποῖον γλυκὰ φρούτα
 ἡ *Delia* θα κόψει ἀπὸ ἐκλεκτὰ δέντρα.
 Καὶ ἐπειδὴ σέβεται ἓνα τέτοιου εἶδους ἀνδρα, ἀς τον φροντίζει αὐτὸν ὄντας ἐπιμελής,
 και σ' αὐτὸν ἀς προετοιμάζει και ἀς προσφέρει τὰ γεύματα ὡς υπηρέτρια.»

Αὐτὰ τὰ ἐπλαθα μέσα μου, τὰ ὁποῖα τῶρα ὁ Ἀνατολικὸς και ὁ Νότιος ἄνεμος 35
 τὰ πετάει ὡς ευχές στὴν χώρα τῶν ἀρωματισμένων Ἀρμενίων.
 Πολλές φορές ἐγὼ δοκίμασα νὰ διώξω τὶς ἔγνοιες μου με το κρασί,

όμως η λύπη μου είχε μετατρέψει όλο το αγνό κρασί σε δάκρυα.
 Συχνά κράτησα μια άλλη, όμως μόλις προσέγγιζα την απόλαυση,
 η Αφροδίτη μου θύμιζε την κοπέλα και με εγκατέλειπε. 40

Τότε η γυναίκα καθώς έφευγε με αποκάλεσε εμένα καταραμένο,
 και ντρέπεται, αλλά και λέει ότι η δικιά μου κοπέλα γνωρίζει τα απόκρυφα.
 Η δική μου κοπέλα δεν το κάνει αυτό με λόγια, αλλά με την εμφάνισή της
 και με τα τρυφερά της μπράτσα με μαγεύει, και με τα χρυσά της μαλλιά.

Τέτοια ακριβώς μεταφέρθηκε κάποτε η βαθυγάλανη Νηρηίδα Θέτις 45
 στον Αιμόνιο Πηλέα με ένα φάρι χαλιναγωγημένο.
 Αυτά εμένα με πλήγωσαν, διότι εμφανίστηκε σ' αυτήν ένας πλούσιος εραστής.
 Μια πανούργια πόρνη ήρθε με σκοπό να εξαφανίσει εμένα.
 Αυτή να τρώει τροφές με αίμα, και με αιματώδες στόμα
 να πίνει θλιμμένα ποτήρια με πολύ χολή. 50

Γύρω απ' αυτήν να περιφέρονται οι ψυχές επιζητώντας τα δικά της πεπρωμένα,
 και πάντοτε από τις στέγες μια κάργυια να κραυγάζει με οργή,
 κι αυτή μανιακή εξ αιτίας μιας πιεστικής πείνας χόρτα στους τάφους
 να αναζητεί, αλλά και κόκκαλα παρατημένα από τους άγριους λύκους,
 και να τρέχει με τα γεννητικά όργανα να είναι γυμνά, και να ουρλιάζει μέσα στις πόλεις, 55
 να οδηγεί άγριες αγέλες σκύλων όντας αυτές πίσω μέσα από τριόστρατα.
 Θα γίνει. Ο θεός δίνει σημάδι. Υπάρχουν θεϊκά πνεύματα για τον ερωτευμένο,
 και η Αφροδίτη εξοργίστηκε γιατί παραμερίστηκε εξ αιτίας μιας συμφωνίας που ήταν άδικη.
 Όμως εσύ όσο γίνεται γρηγορότερα τις προτάσεις αυτής της αρπακτικής μάγισσας
 παράτησε, διότι ο έρωτας γενικώς νικιέται από τα δώρα. 60

Ο φτωχός θα βρίσκεται πάντοτε σε ετοιμότητα, και ο φτωχός θα σε πλησιάσει
 πρώτος, και θα κολλήσει στο πλευρό σου,
 ο φτωχός μέσα στο συνωθούμενο σύνολο του πλήθους θα είναι πιστός σύντροφος,
 και θα βάλει το χέρι του και θα δημιουργήσει δρόμο,
 ο φτωχός θα σε οδηγήσει στους κρυμμένους φίλους μυστικά, 65
 και από το λευκό σου πόδι θα βγάλει τα σανδάλια.
 Αλίμονο! Άδικα τραγουδάμε, με τα λόγια νικημένη δεν ανοίγει
 η πόρτα της, αλλά με ολόκληρο το χέρι μου πρέπει αυτή να χτυπηθεί.
 Όμως εσύ, που τώρα είσαι σε ισχυρότερη θέση, να φοβάσαι το πεπρωμένο μου.
 Η Τύχη περιστρέφεται ανάλαφρη με την γρήγορη περιστροφή του τροχού της. 70

Όχι μάτια κάποιος ήδη τώρα στο κατώφλι σου στέκεται συνεχώς
 με φροντίδα, και συνεχώς κοιτάζει προς τα εκεί και αποχωρεί,
 και προσποιείται ότι διαβαίνει μέσα στο σπίτι, και λίγο αργότερα αποχωρεί,
 και μόνος μέχρι εμπρός από την εξώπορτά της αποπτύει.
 Δεν γνωρίζει τι προετοιμάζει ένας κλεμμένος έρωτας. Χρησιμοποίησέ τον, σε παρακαλώ, 75
 όσο είναι καιρός. Σε ευμετάβλητα νερά πλέει για σένα η βάρκα.

1. «**Asper eram**»: *‘ήμουν σκληρόκαρδος’*. «**et bene...ferre**»: *‘και έλεγα ότι θα διαχειριστώ καλά αυτόν τον χωρισμό’*. Ο μεγάλος έρωτας του Τίβουλλου ήταν την Delia. Όμως λόγω μιας μεταξύ τους διαμάχης η Delia τον εγκατέλειψε για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα. Ο Τίβουλλος στην αρχή αυτού του χωρισμού επηρεασμένος προφανώς από την μεταξύ τους διένεξη και την συμπεριφορά της Delia βρήκε αυτήν την μεταξύ τους διάσταση ως λυτρωτική για τον ίδιο, καθώς θα τον απάλλαζε από το συναισθηματικό βάρος που αυτή η σχέση του προκαλούσε. Όμως μετά από την παρέλευση ενός σχετικά μικρού χρονικού διαστήματος διαπιστώνει τώρα ότι η απουσία της Delia από την ζωή του και την καθημερινότητά του είναι γι’ αυτόν ανυπόφορη και δυσβάσταχτη.
2. «**gloria fortis**»: *‘η γενναία υπερηφάνεια μου’*. Ο Τίβ. ανακαλύπτει μετά από την παρέλευση ενός σχετικά μικρού χρονικού διαστήματος χωρισμού με την Delia ότι δεν μπορεί να κρατεί πλέον αυτήν την έως πριν λίγο υπερήφανη στάση απέναντι στον χωρισμό, και να προσποιείται πως δήθεν δεν τον ενδιαφέρει.
3. «**ut...verbere turben**»: με το ρ. *‘agitur’* να εννοείται, *‘όπως στριφογυρίζει με τον ιμάντα η σβούρα’*. Το ουσιαστικό *‘turben’* είναι η εναλλακτική ονομαστική του ουσιαστ. *‘turbo, -inis’*, που εδώ εννοεί την *‘σβούρα’*, το παιδικό παιχνίδι, στο οποίο ένα κορδόνι (*verber*) τυλίγεται γύρω από την *‘σβούρα’*, και καθώς πετιέται στο έδαφος, και το κορδόνι ξετυλίγεται, η *‘σβούρα’* περιστρέφεται. «**per plana sola**»: *‘πάνω στα επίπεδα εδάφη’*. Η *‘σβούρα’* για να γυρίσει, πρέπει να πεταχτεί πάνω σε ένα έδαφος το οποίο να είναι επίπεδο, ειδάλλως θα βρει αντίσταση και θα σταματήσει. Εδώ χρησιμοποιείται ο πληθυντικός αριθμός *‘sola’*, διότι η *‘σβούρα’* καθώς περιστρέφεται δεν μένει ακίνητη, αλλά περνά κατ’ ανάγκη σε αρκετές επιφάνειες. «**verbere**»: αφαιρετική του μέσου/οργάνου. Ο *‘ιμάντας’* είναι αυτός που υποχρεώνει την *‘σβούρα’* να περιστραφεί’.
4. «**celere...puer**»: το παιχνίδι αυτό απαιτεί μία ευκινησία εκ μέρους του νεαρού. «**adsueta...ab arte**»: για να πέσει η *‘σβούρα’* στο έδαφος και να αρχίσει να περιστρέφεται, πρέπει να έχει προηγηθεί μία εξάσκηση εκ μέρους του νεαρού παιδιού. Αυτό σημαίνει ότι η όλη διαδικασία τελείται με μία τεχνική *‘ab arte’*, η οποία είναι αποτέλεσμα εθισμού, ή αλλιώς με μία τεχνική (*ab arte*) εξασκημένη (*adsueta*). — Κατά κανόνα χρησιμοποιείται η οργανική αφαιρετική απρόθετη, για να δηλώσει το μέσον, ενώ εδώ κατ’ εξαίρεση χρησιμοποιείται εμπροθέτως.
5. «**Ure...torque**»: δυο Προστακτικές εγκλίσεις με υποκείμενο το ενν. *‘tu’*, δηλ. την Delia. «**ferum**»: ως *‘θηρίο’* αποκαλεί τον ίδιο του τον εαυτό, καθώς είχε την τόλμη να σταθεί μακριά από την Delia για ένα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα. «**libeat**»: προτρεπτική Υποτακτική του απρόσωπου *‘libet’*. Με την Υποτακτική εκφράζει εδώ ο Τίβ. μια ευχή, προσδοκία για το μέλλον, η οποία θα είναι το αποτέλεσμα την σκληρής και άκαρδης μέχρι τώρα συμπεριφοράς του, *‘ας είναι πλέον ευχάριστο το γεγονός ότι εγώ στο μέλλον δεν πρόκειται να πω κάτι εγωιστικό (magnificum) μετά από αυτά που έχω τώρα πάθει (post haec)’*. «**ne dicere**»: υποκείμενο στο απρόσωπο *‘libeat’* με υποκείμενο την ενν. αιτιατική *‘me’*. «**quicquam**»: η αιτιατική Ενικού του ουδέτερου της αντωνυμίας *‘quisquam’* για το αρσενικό και θηλυκό, και *quicquam’* για το ουδέτερο.
6. «**post haec**»: *‘μετά από αυτήν εδώ την συμπεριφορά μου’*. «**horrida verba**»: sc. *‘<mea> horrida verba’*. «**doma**»: η Προστακτική αναφέρεται στην Delia.
7. «**Parce tamen**»: ο Τίβ. ζήτησε στους προηγούμενους στίχους από την Delia να τον τιμωρήσει για την συναισθηματικά αδιάφορη όλο αυτό το χρονικό διάστημα στάση και συμπεριφορά του, αλλά τώρα ζητεί από την Delia να τον λυπηθεί, καθώς έχει μετανοήσει για την έως τώρα στάση του. «**per...foedera**»: *‘στο όνομα της συνθήκης του μυστικού μας κρεβατιού’*. Ο εμπρόθετος *‘per+Αιτιατική’* δηλώνει τρόπο, αλλά χρησιμοποιείται και στους όρκους, όπως εδώ, για να δείξει τον τρόπο του όρκου, *‘στο όνομα...’*. Η αιτιατική *‘te’* είναι πλεοναστική.
8. «**per...conpositumque caput**»: *‘στο όνομα του κεφαλιού σου, το οποίο συντάχθηκε με το δικό μου’*. Επικαλείται την ερωτική συνύπαρξη των δυο εραστών, δηλ. του της Delia με τον Τίβ.
9. «**cum...iaceres**»: ο *‘cum’* συντάσσεται με περιγραφική Υποτακτική.
11. «**sulphure puro**»: *‘με καθαρό θειάφι’*. Το θειάφι εθεωρείτο πως είχε απόλυτα καθαρικές και απολυμαντικές ιδιότητες, και το χρησιμοποιούσαν όταν ήθελαν να απολυμάνουν ένα άρρωστο από μία μολυσματική

ασθένεια, ή ακόμη και ένα περιβάλλοντα χώρο. Αυτό ακριβώς συνέβη στην Οδύσσεια, όταν ο Οδυσσεύς μετά τον θάνατο την 'μνηστηροφονία' θέλησε να απολυμάνει το παλάτι, 'Κι εκείνος στην Ευρύκλεια μίλησε, την μπιστεμένη βάρια: «Φέρε μου θειάφι εδώ, γερόντισσα, που το κακό ζορκίζει, / και φέρε και φωτιά, την κάμαρα τριγύρω να θειοφίσω, Οδύσσ.22,481 Μετάφρ. Ν. Καζαντζ.'

12. «**cum...praecinuisset**»: η Υποτακτική στην πρόταση του 'cum' είναι 'περιγραφική'.
14. «**sancta...mola**»: (— —...— —), αφαιρετική του μέσου, 'με ιερά δημητριακά'. Τα δημητριακά ήταν η πλέον διαδεδομένη μορφή προσφοράς στους θεούς στις ιερές τελετές. Τις περισσότερες φορές αυτά ήταν αλατισμένα ως 'salsa mola', 'te prodigiali Iovi / aut mola salsa hodie aut ture comprecatam oportuit, Plaut. Amph. 741'. «**deveneranda**»: (UU— UU). Γερουνδιακό σε ονομαστική πληθυντικού, το οποίο συμφωνεί πτωτικά με την ονομαστική πληθυντικού 'somnia' (—UU). Συντακτικά λειτουργεί ως προσδιορισμός του σκοπού, '...όνειρα, με σκοπό να αποτραπούν'.
15. «**velatus filo**»: 'έχοντας καλυμμένο το κεφάλι μου με ένα μάλλινο ύφασμα'. Στις ιερουργίες οι τελετάρχες κάλυπταν το κεφάλι τους με ένα μάλλινο πανί, 'capite velato filo, Liv. 1,32,6'.
16. «**vota novem**»: οι αριθμοί με τα πολλαπλάσια του 'τρία' ήταν ιδιαίτερος αφιερωμένοι και χαρακτηριστικοί της θεάς Εκάτης. «**Triviae**»: ως 'Trivia' (tres viae τρεις όδοι) ονομαζόταν στην Ρώμη η θεά Εκάτη. Στην Ελλάδα απεκαλείτο ως 'Τριοδίτις θεά', διότι το άγαλμά της είχε βρεθεί σε ένα σημείο, όπου ενώνονταν τρεις δρόμοι. Από τότε ταυτίστηκε με την θεότητα εκείνη που προστάτευε τους ταξιδιώτες, και υπήρχαν προτομές της στις διασταυρώσεις δρόμων, 'Τρίοδος, τόπος τρεις όδους έχων. από τριόδου Λυκηίδος. απ' αυτού τριοδίτης, ως τοπίτης χωρίτης, και θηλυκόν τριοδίτις. ούτω γάρ η Έκάτη. αυτή και ένοδία έκλήθη, ότι έν τῆ ὁδῷ εύρέθη υπό 'Ινάχου, τριοδίτις δέ ὄτι έν ταῖς τριόδοις τετίμηται. Στέφ. Βυζ. 636'.
17. «**persolvi**»: 'εξόφλησα όλες μου τις υποχρεώσεις', ή αλλιώς 'δεν σου χρωστάω πλέον τίποτε'. Το ρ. 'persolvo' κυριολεκτικά σημαίνει 'αποπληρώνω τα οικονομικά μου χρέη', αλλά μεταφορικά σημαίνει πρωτογενώς έχει την έννοια 'ξεπληρώνω παντός είδους υποχρεώσεις', 'feci ex servo ut esses libertus mihi, (...) quod habui summum pretium persolvi tibi, Ter. An. 37/9 έκανα ώστε να γίνεις από δούλος ελεύθερος (...) Ό,τι είχε ως υπέρτατη αξία, αυτό το ξεπλήρωσα σε σένα'. «**fruitur...amore**»: sc. 'meo' δηλ. 'te', 'άλλος τώρα απολαμβάνει τον έρωτά μου'.
18. «**precibus...meis**»: 'τώρα ο νέος σου εραστής είναι αυτός που γεύεται τα αποτελέσματα των προσευχών που εγώ έκανα για σένα'. Αναφέρεται σε όλες τις λατρευτικές τελετές που έκανε για να σώσει την Delia.
- 19/20. Έχουμε ένα πλάγιο υποθετικό λόγο με ρ. εξαρτήσεως το 'fingebam', του οποίου η απόδοση δεν υπάρχει, αλλά εννοείται. Στην πλήρη μορφή του ως Πλάγιος θα έχει ως εξής: 'fingebam ego, si salva fuisses, vitam mihi <futuram fuisse> mihi felicem'. Ως Ευθύς Υποθετικός λόγος έχει ως εξής 'si esses salva, mihi vita felix esset. «**salva**»: 'αν είχες γλυτώσει'. Το επίθετο 'salvus,-a,-um' έχει την έννοια 'απελευθερωμένος, λυτρωμένος' από μία υποχρέωση, 'salvos sum, si haec vera sunt, Ter. An. 973 σώθηκα, αν αυτά είναι αληθινά', 'salvos sum, non me videt, Pl. Am. 331 σώθηκα, δεν με βλέπει'. «**renuente deo**»: δεν πρόκειται για αφαιρετική απόλυτη, αλλά συνημμένη ως προληπτικό κατηγορούμενο στην αφαιρετική 'deo', η οποία είναι της συνοδείας, 'Fingebam...deo renuente έπλαθα με το νου μου ότι (...) με ένα θεό να είναι αντίθετος'.
- 21-34. Στους στχχ. αυτούς ο Τίβ. κάνει ό,τι ακριβώς έκανε και στη ελεγεία I,1,1-48 & I,2,71-75, όπου ονειρεύεται πως ζει με την συντροφιά της Delia όντας πρόθυμος να στερηθεί ό,τιδήποτε οι άλλοι θα το θεωρούσαν ως σημαντικό ή και πολύτιμο, διότι γι' αυτόν η παρουσία της Delia είναι το πολυτιμότερο όλων.
22. «**sole calente**»: αφαιρετική απόλυτη, χρονική μτχ.
23. «**plenis in linternibus**»: ως 'ευρύχωρες λεκάνες' εννοεί τα 'πατητήρια', όπου πατώντας τα σταφύλια (uvae) θα βγει ο μούστος, για να μετατραπεί μετά την ζύμωση σε κρασί.
24. «**pressa...candida musta**»: όλα είναι σε αιτιατική πληθυντικού με το 'musta' ως αντικείμενο στο 'servabit' συνδεδεμένο με την επίσης αιτιατική 'uvae' με τον εγκλιτικό '-que', το 'candida' ως επιθ. προσδιορισμό, κα την μτχ. 'pressa' ως τροπική. Η αιτιατική 'musta', αν και στον πληθυντικό, είναι ο 'μούστος'.

25. «**consuescet**»: το πρώτο ρ. έχει υποκείμενο την ενν. ονομαστική 'Delia'. Η αιτιατική ενικού 'pecus', είναι το αντικείμενο του ρ., αλλά έχει σημασία του 'συνόλου' της 'αγέλης' των ζώων, γι' αυτό και μεταφράζεται στην ν.ε. με πληθυντικό αριθμό, 'si pecus pascetur, ubi uitem serere uoles, Cato, De Agri Cult. 47, 1.3 *αν το κοπάδι των ζώων θα βοσκήσει, εκεί όπου εσύ θα θελήσεις να σπείρεις αμπέλια*'. «**consuescet**»: το δεύτερο ίδιο ρ. έχει υποκείμενό του την ονομαστική 'garrulus uerna'. Ως 'uerna', που εδώ λογίζεται ως αρσενικό, εννοούσαν το δούλο εκείνο που γεννήθηκε φυσικά από γονείς δούλους μέσα στο σπίτι του κυρίου τους. Προφανώς έχει την εικόνα ενός μικρού παιδιού-δούλου (uerna), το οποίο όντας πολύλογο (garrulus) παίζει (ludere) στην αγκαλιά (in sinu) της Delia, που φυσικά θα είναι η κυρία του (dominae), και η οποία θα το αγαπά (amantis). Δηλ. ονειρεύεται την Delia να έχει αναλάβει πλήρως την οργάνωση της αγροικίας σε όλους τους τομείς, τόσο στους γεωργικούς, όσο στους τομείς των σχέσεών της με το υπηρετικό προσωπικό.
- 27/8. «**pro vitibus...segete...grege**»: τρεις εμπρόθετοι προσδιορισμοί που δείχνουν κυριολεκτικά τον τόπο, και μεταφορικά, όπως εδώ, το 'ενδιαφέρον', το 'όφελος'. Η έννοια είναι ότι η Delia θα μάθει (sciet) να προσφέρει (ferre) στον αγροτικό θεό (deo agricolae) τρία διαφορετικά δώρα, εκ των οποίων το καθ' ένα θα έχει και ξεχωριστό αποτέλεσμα· πιο συγκεκριμένα θα προσφέρει: a) 'σταφύλια' (uam) για την προστασία των 'αμπελώνων' (pro vitibus)· b) 'στάχυα' (spicas) για την προστασία της 'σποράς' (pro segete)· c) 'φαγητό' (dapem) για την προστασία των ζώων (pro grege).
29. «**cunctos**»: 'όλα μαζί'. «**curae**»: πέντε ρρ. συντάσσονται ως προσωπικά με δοτική προσώπου και με μια επιπλέον δοτική ως κατηγορηματικός προσδιορισμός του 'σκοπού', και είναι τα εξής: 'esse' ως υπαρκτικό 'id est mihi auxilio αυτό υπάρχει σε μένα με σκοπό να με βοηθήσει – ως βοήθεια'. 'ducere' ως 'θεωρώ, νομίζω', 'duco id mihi dono θεωρώ αυτό για μένα ως δώρο'. 'habeo' ως 'έχω', 'id habeo mihi gaudio το έχω αυτό για χαρά δική μου'. 'dare' ως 'δίνω', 'id dedi tibi sumptui σου το έδωσα αυτό για να το καταναλώσεις'.
30. «**in tota...domo**»: η αφαιρετική του 'domu, -us' είναι και 'domu', αλλά και 'domo'.
31. «**Messalla meus**»: M. Valerius Messalla Corvinus, στενός φίλος του ποιητή, γιος του M. Valerius Messalla, γεννημένος το 59 π.Χ. Αναφέρεται οκτώ φορές στις ελεγείες του (I, 1, 53· I, 3, 1· I, 3, 56· I, 5, 31· I, 7, 7· II, 1, 31· II, 1, 33· II, 5, 119), και δυο φορές στα 'carmina', στο ποίημα III, 7, 12, το οποίο είναι εξ ολοκλήρου αφιερωμένο σ' αυτόν, αφού τιτλοφορείται και με το όνομά του 'INCERTI AVCTORIS PANEGYRICVS MESSALLAE', και στο ποίημα III, 7, το οποίο επίσης τιτλοφορείται με τον όνομά του 'MESSALLAE'.
33. «**tantum...virum**»: 'και ένα τόσο σπουδαίο άνδρα', με τον 'tantum' ως επίθετο, κι όχι ως επίρρημα. «**venerata**»: αιτιολογική μτχ. με ενν. υποκείμενο την Delia. «**hunc**»: i.e. 'Messallam'. «**sedula**»: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου, 'όντας αυτή επιμελής, προσεκτική, δραστήρια'. «**curet**»: προτρεπτική Υποτακτική.
34. «**paret atque...gerat**»: δυο επίσης προτρεπτικές Υποτακτικές που συνδέονται με τον 'atque'. «**ministra**»: επιρρ. κατηγορούμενο του τρόπου, 'ως υπηρέτρια'. — Εδώ ολοκληρώνεται η φαντασίωση του Τίβουλλου, που ξεκίνησε από τον στχ. 21, και αφορούσε την ζωή του με την Delia.
35. «**Eurusque Notusque**»: οι άνεμοι σύμφωνα με την Ελληνική μυθολογία ήταν παιδιά που γεννήθηκαν από τον Τιτάνα Αστραίο και την Ηώ. Ο Ησίοδος όμως αναφέρει μόνο τρία τέτοια παιδιά, ανέμους, 'Ζέφυρον... Βορέην... καὶ Νότον, Ησ. Θεογ. 379/80'. Ο τέταρτος, δηλ. ο 'ανατολικός' άνεμος αναφέρεται στον Όμηρο ως 'Εὔρος', (Ιλ. 2, 145). Ο ανατολικός και νότιος άνεμος θεωρούνταν ως οι πλέον επικίνδυνοι για την ναυσιπλοΐα, καθώς η δύναμη τους ήταν τέτοια, ώστε μπορούσαν να τους βγάλουν εκτός πορείας, και να τους παρασύρουν σε μέρη άγνωστα και άκρως απομακρυσμένα, όπως θεωρείτο η 'Αρμενία' (per Armenios).
39. «**tenui aliam**»: εννοώντας ότι 'κράτησα στην αγκαλιά μου μία άλλη κοπέλα'. «**cum...adirem**»: χρονική πρόταση με επαναληπτικό 'cum'.
40. «**dominae**»: τα ρρ. μνήμης συντάσσονται με γενική, η οποία είναι διαιρετική, 'ipse iubet mortis te meminisse deus, Mart. II, 59 ο θεός ο ίδιος σε διέταξε να θυμάσαι τον θάνατο', δηλ. 'να θυμάσαι στοιχεία από τον θάνατο'.

41. «**me...devotum femina dixit**»: πρόκειται γι' αυτήν την άγνωστη ερωμένη του Τίβ., η οποία επειδή είδε ότι ο Τίβ. είχε συνεχώς εμπρός του την μορφή της Delia, και ότι γι' αυτό δεν μπορούσε να ολοκληρώσει την ερωτική του σχέση μαζί της, τον απεκάλεσε (dixit) αυτόν (me) μαγεμένο (devotum) φυσικά από την Delia. Με την μτχ. 'devotum' εννοούσε ότι ο Τίβ. βρισκόταν υπό την επήρεια μαγικών τελετών και φίλτρων.
42. «**et pudet et narrat**»: μια περίεργη σύνταξη κατά παράταξη δυο pp., εκ των οποίων το πρώτο είναι απρόσωπο, ενώ το δεύτερο είναι προσωπικό. Το απαρέμφατο 'scire' λειτουργεί με δυο τρόπους, δηλ. ως υποκείμενο στο απρόσωπο 'pudet', και ως αντικείμενο στο προσωπικό 'narrat', στο οποίο υποκείμενο ενν. ότι είναι η ονομ. 'femina', δηλ. η τυχαία ερωμένη του Τίβ. Τα δυο 'et' δεν είναι συνδετικά, αλλά επιδοτικά με την έννοια ότι 'η γυναίκα εκείνη και ντρέπεται, αλλά και λέει ότι...'. Η έννοια είναι πως η συγκεκριμένη ερωμένη του Τίβ. 'και ντρεπόταν, αλλά και του έλεγε ότι γνώριζε πως η δική του πρώην ερωμένη', εννοώντας φυσικά την Delia, 'γνώριζε απόκρυφες μαγικές τεχνικές', γιατί μόνο έτσι μπορούσε να εξηγήσει αυτή την περίεργη στάση του Τίβ., ο οποίος μόλις έφτανε στην κορύφωση της ερωτικής του επιθυμίας, αμέσως έφερνε στον νου του την Delia, και έχανε κάθε ενδιαφέρον. Η ίδια ακριβώς έκφραση απαντά και στον Οβίδιο, 'et pudet et dicam, Rem. Am.407 και ντρέπομαι, αλλά και θα μιλήσω'. «**scire nefanda meam**»: 'ότι η δική μου κοπέλα, δηλ. η Delia, γνωρίζει απόκρυφες τελετές'. Αυτή ήταν η γνώμη της άγνωστης ερωτικής συντρόφου στην προσπάθειά της να ερμηνεύσει την συνεχή εικόνα της Delia που είχε εμπρός του ο Τίβ., και η οποία δεν τον άφηνε να συνάψει άλλη ερωτική σχέση.
- 43/4. Στους δυο αυτούς στχχ. ο Τίβ. απαντά σε Ευθύ Λόγο στην κατηγορία που του απέδωσε στους δυο προηγούμενου στχχ. η άγνωστη ερωμένη του, πως δηλ. η Delia του έχει κάνει μάγια, και πως γι' αυτό εκείνος δεν μπορεί να συνάψει άλλη ερωτική σχέση με άλλη κοπέλα. Στους στχχ. αυτούς όντως παραδέχεται πως η Delia τον έχει μαγέψει, όχι όμως με τελετουργίες (Non facit hoc verbis), αλλά με την ομορφιά της (facie...Iecertis). «**non facit hoc verbis**»: ο Τίβ. συμφωνεί πως η Delia κάτι του έχει κάνει, και πως γι' αυτό αδυνατεί να συνάψει άλλη ερωτική σχέση, όμως αυτό που όντως του έχει κάνει (hoc) δεν έχει καμία σχέση με μαγικά λόγια ή μαγικές τελετουργίες (verbis). «**facie tenerisque Iacertis/ devovet**»: ο Τίβ. υποστηρίζει ότι η Delia τον έχει μαγέψει (devovet) με την μορφή της (facie) και με τα τρυφερά της μπράτσα (tenerisque Iacertis). «**flavis...comis**»: τον έχει μαγέψει όμως και με τα ξανθά της μαλλιά. «**nostra puella**»: i.e. 'Delia'. — Μια πιο φυσιολογική συντακτική σειρά των λλ. έχει ως εξής: 'nostra puella non facit hoc verbis, <sed> devovet <me> facie tenerisque Iacertis et flavis comis'.
- 45/6. Η συντακτική σειρά των λλ.: 'Talis vecta est quondam caerulea Nereis Thetis ad Haemonium Pelea frenato pisce'. «**Talis**»: 'τέτοιου είδους ακριβώς ήταν', δηλ. 'η Θέτις', εννοώντας πως έμοιαζε στην ομορφιά με την Delia. «**caerulea Nereis Thetis**»: 'η βαθυγάλανη Νηρηίδα Θέτις'. Η Θέτις ήταν μία από τις κόρες της Νηρέα, και φυσικά κατοικούσα στα βάθη της θάλασσας μαζί με τις αδελφές της (Il.18,36). «**ad Haemonium Pelea**»: Η Θέτις παντρεύτηκε τον Πηλέα (Il.18,432-4) μετά από εισήγηση του ίδιου του Δία. Ο Πηλέας ήταν ο βασιλιάς των Μυρμιδόνων στην περιοχή της Θεσσαλίας. Η προσωνυμία του Πηλέα ως 'Αίμονιου' ωφείλετο στην ονομασία που είχε παλιά η Θεσσαλία. Η περιοχή αυτή αρχικά εκαλείτο 'Πυρραία' από το όνομα της συζύγου του Δευκαλίωνα, της 'Πύρρας'. Αργότερα ονομάστηκε 'Αίμονια', από το όνομα του 'Αίμονα', που ήταν ο γιός του Πελασγού, και πατέρας του Θεσσαλού (Αίμονιην δ' έξαυτις άφ' Αίμονος, όν ρα Πελασγός γείνατο φέρτατον υίόν· ό δ' αύ τέκε Θεσσαλόν Αίμων, τοϋ δ' άπο Θεσσαλίνη λαοί μετεφημίξαντο, Αρχ.Σχόλ.248). «**frenato pisce**»: σύμφωνα με τον μύθο η Θέτις πήγε να συναντήσει τον μέλλοντα σύζυγό της καθισμένη πάνω σε δελφίνια και ιπποκάμπους οδηγώντας με ηνία (γαλήνης δέ έπεχούσης τήν θάλατταν ή μέν έτυχεν έπί δελφίνων τε καί ίπποκάμπων άθύρουσα, Φιλόστρ.Σοφ.Ηρωϊκός, 729).
47. «**Haec**»: 'Αυτά εδώ', αναφερόμενος σε ό,τι ακολουθεί. «**nocuere**»: i.e. 'nocuerunt'. Ο Τίβ. δεν πληγώθηκε τόσο με την έως τώρα στάση της Delia, αλλά με τα γεγονότα που αναφέρει στην συνέχεια. «**huic**»: 'σ' αυτήν', δηλ. 'στην Delia'. «**dives amator**»: η Delia βρήκε ένα πολύ πλούσιο εραστή, τον οποίον φυσικά ο Τίβ. δεν μπορεί να ανταγωνιστεί.

48. «**callida lena**»: αυτόν τον 'πλούσιο εραστή' για την Delia τον βρήκε και της στον έφερε ως 'πελάτη' μια προαγωγός (lena), η οποία ήταν προφανώς γνωστή για την πονηρία της (callida), και αυτή είναι τώρα που οδηγεί πλέον τον Τίβ. (venit) στην απόλυτη καταστροφή (in exitium).
49. «**Sanguineas...dapes**»: 'φαγητά που μέσα τους να έχουν αίμα', εννοώντας ότι την καταριέται να τρώει κρέατα άψητα, ωμά μέσα στα αίματα, κάτι που θα αποδεικνύει την άγρια, ακοινώνητη και μοναχική της επιβίωση. Αυτή θα είναι η ποινή της για το γεγονός ότι με τις πράξεις της οδήγησε στην αυτοκτονία όχι μόνο τον ίδιο, αλλά και πολλούς άλλους εραστές, στις ερωμένες των οποίων συμπεριφέρθηκε με παρόμοιο τρόπο, δηλ. βρήκε γι' αυτές πολύ πιο πλούσιους εραστές.
51. «**Hanc...circum**»: i.e. 'circum hanc'. «**animae**»: πρόκειται για τις ψυχές εκείνων των δυστυχών εραστών, οι οποίοι απογοητευμένοι από την εγκατάλειψη αυτοκτόνησαν. Τώρα θα έρχονται ως φαντάσματα να την τρομοκρατούν, για πάρουν έτσι την εκδίκησή τους. «**sua fata querentes**»: 'επιζητώντας τον θάνατό τους'.
52. «**strix violenta**»: 'μια κάργια μανιακή', 'όντας αυτή σε κατάσταση παραφροσύνης'.
53. «**Ipsa**»: i.e. 'lena', 'η προαγωγός'. «**herbasque sepulcris quaerat**»: η συλλογή χόρτων που φυτρώνουν γύρω από τα μνήματα, και φυσικά συντηρούνται από την αποσύνθεση των ενταφιασμένων σωμάτων, ήταν η πιο συνήθης κατάρα για ένα μισητό πρόσωπο. Αυτήν ακριβώς την κατάρα αποδίδει και ο Θεόκριτος σ' ένα μισούμενο πρόσωπο, 'σκίλλας ιών γραίας από σάματος αύτικά τίλλοις, Θεόκρ.Ειδ.5,122', όπου η 'σκίλλα' ήταν τέτοιου είδους χορταρικό. — Ο εγκλιτικός '-que' συνδέει την πρόταση αυτήν με την προηγούμενη.
54. «**a saevis...lupis**»: η αντίληψη που κυριαρχεί στην κατάρα που απευθύνει ο Τίβ. στην προαγωγό, βασίζεται στην τότε διαδεδομένη παράδοση πως αν κάποιος φάει τα υπολείμματα της τροφής ενός λύκου, και ο ίδιος μετατρέπεται σε 'άνθρωπο-λύκο'. Ο Λουκανός περιγράφει ένα παρόμοιο περιστατικό, κατά το οποίο το πτώμα ενός δολοφονημένου μένει επίτηδες άθικτο και έκθετο, για να κατασπαραχθεί από του λύκου, ώστε κατόπιν να συλλεγούν τα υπολείμματα, τα οποία πλέον θα έχουν μεταφυσικές ιδιότητες, 'nec carpere membra uolt ferro manibusque suis, morsusque luporum expectat siccis raptura e faucibus artus, Luc.Bell.Civ.6,552'.
55. «**inguinibus nudis**»: 'inguen, -inis' ως ουδέτερο γένος είναι τα γεννητικά όργανα είτε ανδρός είτε γυναίκος.
56. «**post**»: εδώ ως τοπικό επίρρημα, 'να οδηγεί όντας πίσω αγέλες σκύλων', δηλ. με την έννοια ότι αυτή προπορεύεται και ακολουθούν οι αγέλες των σκύλων. «**e triviis**»: 'βγαίνοντας αυτές οι αγέλες των σκύλων μέσα από τρίστρατα'. Ο εμπρόθετος 'e(ex)+Αφαιρ.' δηλώνει την προέλευση από ένα τόπο.
58. «**saevit...relicta Venus**»: η Αφροδίτη έχει κάθε λόγο να είναι οργισμένη, διότι οι όρκοι που δίνουν οι ερωτευμένοι δίνονται στο όνομα της Αφροδίτης και από τους δυο ερωτευμένους. Όταν διαπιστώνει πως ένας εκ των δυο ερωτευμένων πρόδωσε τον όρκο που είχε δώσει στο όνομά της, τότε η οργή της είναι δικαιολογημένη. «**iniusta lege**»: ως 'lex' εδώ θεωρείται η 'συνθήκη' με την οποία οι δυο ερωτευμένοι συνήψαν την ερωτική τους σχέση, και αυτή η 'συνθήκη' αποδείχθηκε τελικά ότι παραβιάστηκε, ή ότι δεν τηρήθηκε σύμφωνα με το καταστατικό της.
59. «**at tu**»: 'όμως εσύ', αναφέρεται απ' ευθείας στην Delia σαν να την είχε τώρα εμπρός του και να τις έδινε συμβουλές. «**praecepta**»: 'τις προτάσεις τις', εννοεί τις προτάσεις που τις έκανε η προαγωγός για να συνάψει ερωτικές σχέσεις με τον πλούσιο εραστή που της γνώρισε. «**sagae...rapacis**»: 'αυτής της αρπαχτικής και αδηφάγου γριάς μάγισσας', εννοώντας φυσικά την προαγωγό, η οποία μέσα από την σχέση που προτείνει στην Delia θα έχει και ίδια σημαντικό οικονομικό όφελος.
61. «**Pauper**»: τέσσερεις φορές ο Tib. αναφέρεται γενικά στον 'φτωχό εραστή', εννοώντας φυσικά και τον εαυτό του, θέλοντας να πει ότι αυτός είναι πάντοτε πιο πιστός σύντροφος από τον οποιονδήποτε πλούσιο. «**praesto**»: ως επίρρημα, 'σε διαθεσιμότητα'. Οι φτωχοί εραστές είναι πιστοί σε αντίθεση με τους πλούσιους που σύντομα εγκαταλείπουν τις ερωμένες τους.
- 63/4. «**in angusto...agmine turbae**»: 'μέσα στο στριμωγμένο, συνωθούμενο σύνολο του πλήθους'. Η διάνοιξη οδού μέσα από το πλήθος για την ερωμένη ήταν μία από τις πιο διαδεδομένες συνταγές στους εραστές, προκειμένου

- έτσι να δείξουν την διάθεσή τους να βοηθήσουν στην ασφαλή πορεία της κοπέλας. Αυτήν εξ άλλου την συνταγή δίνει και ο Οβίδιος στους εραστές, για να κερδίσουν την εμπιστοσύνη των ερωμένων τους, 'Ipse fac in turba, qua venit illa, locum, Ov. Ars Am. 2, 210 *εσύ ο ίδιος κάνε δρόμο μέσα στο πλήθος, όπου περνά αυτή*'.
65. «**ad occultos...amicos**»: ο Τίβ. παρουσιάζει τα μυστικά συμποσιακά φιλικά δείπνα (*occultos amicos*), στα οποία δινόταν στους εραστές μία μοναδική ευκαιρία να παρουσιάσουν τις επίσημες ερωμένες τους. «**furtim**»: 'μυστικά'. Η προσέλευση της Delia σ' αυτά τα δείπνα θα πρέπει να γίνει 'κρυφά' (*furtim*) από την οικογένειά της, διότι για την ώρα θα πρόκειται για μια ανεπίσημη σχέση.
66. «**vinclaque**»: ως 'vincla' ή και 'vincula' εδώ θεωρούνται τα 'σανδάλια', (Hor. Fas. 1, 410). «**detrahet**»: στα δείπνα οι προσκεκλημένοι έβγαζαν τα σανδάλια τους, διότι ξάπλωναν επάνω στα ανάκλιδρα.
68. «**plena...manu**»: αφαιρετική του μέσου/οργάνου, 'με μεγάλη δύναμη'.
69. «**potior**»: η Delia τώρα βρίσκεται σε πιο πλεονεκτική θέση, γιατί η σχέση της με τον πλούσιο εραστή που της εξασφάλισε η προαγωγός, της έδωσε κύρος και δύναμη. «**mea fata**»: 'το δικό μου πεπρωμένο – δικό μου μέλλον', εννοώντας ότι μπορεί αυτό να αλλάξει προς το βέλτιον, οπότε θα είναι πλέον εκείνος ο ισχυρότερος.
70. η συντακτική σειρά των λλ.: 'Fors versatur levis celeri orbe rotae', όπου υποκείμενο στο ρ. είναι η ονομαστική 'Fors', με την επίσης ονομαστική 'levis' ως κατηγορηματικό προσδιορισμό του τρόπου στο 'Fors'. Η αφαιρετική 'orbe' είναι του μέσου με το 'celeri' ως επιθ. προσδ. Το ουσιαστ. 'orbs, -is' εδώ έχει την έννοια του 'κύκλου' της 'περιστροφής'. Η γενική 'rotae' είναι υποκειμενική, 'Η τύχη περιστρέφεται ανάλαφρη με την γρήγορη περιστροφή του τροχού της'. Η τύχη (Fors) καθώς περιστρέφεται λογίζεται ως 'ανάλαφρη' (*levis*) με την λογική ότι οι μεταβολές της γίνονται με μεγάλη ευκολία. Επίσης οι μεταβολές της τύχης είναι γρήγορες, διότι γίνονται με την γρήγορη (*celeri*) περιστροφή (*orbe*) του τροχού της (*rotae*).
71. «**Non frustra**»: 'όχι μάταια – όχι χωρίς σκοπό', άρα 'σκοπίμως'. «**quidam**»: 'κάποιος', δηλ. 'Εγώ'.
72. «**sedulus**»: 'όντας φροντισμένος – με φροντίδα'.
73. «**simulat transire domum**»: 'προσποιείται ότι μπαίνει στο σπίτι σου'. Ο Τίβ. στέκεται έξω από το σπίτι της Delia και προσπαθεί να πείσει τον εαυτό του, ή αλλιώς φαντάζεται (*simulat*) ότι τώρα μπαίνει στο σπίτι της.
74. «**et**»: μπορεί για μετρικούς λόγους να βρίσκεται μετά το 'solus', όμως συνδέει τα δυο ρρ. 'recurrat ~ excreat'. «**excreat**»: ένα ρ. που απαντά και ως 'exscreo' με την έννοια του 'βήχω δυνατά', ή 'αποπτύω' με σκοπό φυσικά είτε με την μία, είτε με την άλλη έννοια να τραβήξω την προσοχή των άλλων επάνω μου. Ο Τίβ. αφού καθίσει για αρκετή ώρα έξω από την πόρτα της Delia, και αφού φανταστεί ότι δήθεν μπήκε μέσα στο σπίτι της, κατόπιν φεύγει, αλλά καθώς περνά έξω από την πόρτα της 'ξεροβήχει' συνεχώς (*excreat*), για να της δώσει την ευκαιρία να τον προσέξει.
75. «**Nescio...parat**»: Η φράση αυτή του Τίβ. έχει διαχρονική αξία: 'δεν μπορώ να γνωρίζω τι μπορεί να προετοιμάζει κάποιος – σαν κι εμένα – του οποίου του έχουν κλέψει τον έρωτά του'. Ο Τίβ. αφήνει το υπονοούμενο πως οι άνδρες που χάνουν τον έρωτά τους εξ αιτίας ενός αντεραστή, μπορεί να προβούν σε πράξεις απελπισίας, είτε εναντίον του ίδιου τους του εαυτού, είτε εναντίον της ερωμένης τους, την οποίαν έχουν τώρα χάσει. «**utere quaeso**»: ως αντικ. της Προστακτικής 'utere' ενν. η αφαιρετική 'amore', 'σε παρακαλώ, χρησιμοποίησε αυτόν τον έρωτα', εννοώντας φυσικά τον δικό του έρωτα.
76. «**dum licet**»: 'όσο ακόμη είναι καιρός', αφήνοντας το υπονοούμενο πως, αν αρνηθεί να επιστρέψει στον δικό του έρωτα, όλα τα δυσάρεστα ενδεχόμενα είναι πιθανόν να συμβούν, είτε εις βάρος του ιδίου, είτε εις βάρος της ίδιας. «**in liquida...aqua**»: η 'βάρκα' (*linter*) συμβολίζει το μέλλον της Delia, και αυτή 'βάρκα' πλέει τώρα (*nat*) για την Delia (*tibi*) σε 'νερά' (*aqua*) τα οποία είναι ασταθή (*liquida*), με την έννοια ότι ανά πάσα στιγμή ενδέχεται να γίνουν απειλητικά για την ασφάλειά της. Μια παροιματική έκφραση, με την οποίαν ο Τίβ. υπονοεί πως αν η Delia συνεχίσει να προδίδει τον έρωτά του γι' αυτήν, όλα τα ενδεχόμενα είναι πιθανά.